

Záměr strategického projektu **Transformační centrum Ústeckého kraje** do Operačního programu Spravedlivá transformace

Materiál shrnuje projektový záměr Ústeckého kraje a aktuální informace k přípravě projektu.

Název projektu:	Transformační centrum Ústeckého kraje (TCÚK)
Finanční zdroj:	Operační program Spravedlivá transformace
Celkové náklady projektu:	949.854.169 Kč
Výše dotace:	807.376.044 Kč
Termín realizace:	01/2023 – 12/2027

Anotace:

Transformační centrum ÚK se stane pilířem proměny regionu. Ekonomika Ústeckého kraje se ve 20. století opírala o velké podniky těžící uhlí a provozující uhelné elektrárny. Ve 21. století kraj mění své hospodářství, revitalizací prochází také krajina a sociální sféra.

Obsahem projektu je vytvoření systému komplexních služeb pro transformaci Ústeckého kraje (ÚK) směrem k modernímu post-uhelnému regionu. Transformační centrum ÚK řeší následující hlavní potřeby pro transformaci regionu:

- zkvalitnění veřejné správy a veřejných služeb díky informačním a datovým službám;
- podnikání s vysokou přidanou hodnotou;
- transformace energetiky, efektivní využívání zdrojů;
- zlepšení stavu krajiny, životního prostředí, kvality prostředí.

Cílovými skupinami projektu je především veřejná správa a malé a střední podniky v ÚK, dále výzkumné organizace a všeobecně veřejnost.

Projekt vzniká za úzké spolupráce úřadu Ústeckého kraje, Inovačního centra Ústeckého kraje, datové platformy Portabo a dalších stakeholderů inovační infrastruktury regionu.

Základní popis projektového záměru

Základem projektu TCUK je **poskytování služeb pro veřejnou správu i další aktéry** (především MSP) s cílem dosáhnout modernizace a transformace regionu. Služby jsou pro přehlednost, dle svého zaměření, rozděleny do čtyř pilířů – skupin aktivit. Pilíře jsou navzájem propojené a komplementárně přispívají k naplnění cílů projektu. Svým zaměřením tyto pilíře odpovídají čtyřem oblastem zájmu Plánu transformace ÚK:

- Pilíř 1: Informační a datové služby
- Pilíř 2: Podpora podnikání a inovací
- Pilíř 3: Transformace hospodaření s energií
- Pilíř 4: Komplexní revitalizace území

Nutnou podmínkou, aby bylo možné poskytovat služby efektivně, hospodárně a zároveň s vysokou přidanou hodnotou, je **vybudování objektu Transformačního centra**. Zde se budou koncentrovat

služby jednotlivých pilířů a zázemí pro MSP. Nezbytnou součástí projektu TCUK je dále pořízení přístrojového vybavení, které v Pilíři 2 umožní spolupráci firem a výzkumných organizací v oborech s vysokou přidanou hodnotou. Toto přístrojové vybavení bude fungovat pod hlavičkou „**Výzkumné centrum pro robotiku a testování**“.

Pilíř 1 Informační a datové služby se zaměřuje na oblast sběru, využití a prezentace dat primárně v oblasti veřejné správy a veřejných služeb. V rámci pilíře bude rozvíjena otevřená datová platforma poskytující sběr, analýzu, zpracování a vizualizaci dat. Tyto výstupy budou využitelné jak veřejnými, tak komerčními subjekty.

Pilíř 2 Podpora podnikání a inovací se zaměřuje především na podporu malých a středních a začínajících firem. Nabídne jim služby pro rozvoj inovací, přístup k moderním technologiím a k výsledkům výzkumu, poradenství pro digitalizaci a Průmysl 4.0 a také celkově podpoří podnikavost v regionu. V rámci objektu TCUK vzniknou prostory pro zasedání inovativních MSP a jejich přímý přístup k poskytovaným službám. Tento pilíř bude podporovat spolupráci firem a (veřejného) výzkumného sektoru díky společným projektům firem a vysokých škol s využitím moderního přístrojového vybavení.

Pilíř 3 Transformace hospodaření s energií řeší primárně pokročilý energetický management pro veřejnou i soukromou sféru. S tím se spojují související témata: transformace energetiky, komunitní energetika, energetická resilience, problematika energetické chudoby, oběhové hospodářství, vodíková ekonomika, cirkulární ekonomika. V prvním období bude kladen důraz na **energetický management na úrovni kraje**. Postupně dojde k většímu zapojení lokálních komunit (města, obce).

Pilíř 4 Komplexní revitalizace území se věnuje plánování krajiny, urbanismu, architektury a práci s veřejným prostorem. Součástí pilíře je komunikace s veřejností a dalšími aktéry a jejich zapojení (participace) a práce s tzv. ikonami kraje. Pilíř se zároveň věnuje adaptabilitě prostředí na očekávané výzvy: např. změna klimatu, energetická krize.

Objekt **Transformačního centra** se zaměřuje na vybudování objektu TCUK. **Objekt vznikne přestavbou (revitalizací) nevyužívané bývalé střední školy v Ústí nad Labem**. Na revitalizaci objektu Ústecký kraj vyhlašuje architektonickou soutěž. Objekt poskytne zázemí (zasídlení a přístup ke službám) především začínajícím malým a středním podnikům a dále intermediárním organizacím, které poskytují služby pro MSP (CzechInvest, TAČR aj.). Zároveň zde budou sídlit další pilíře projektu TCUK. Bude sloužit i jako centrum služeb pro celou lokalitu, kde vznikne. Bez toho, aby se služby projektu koncentrovaly na jednom místě a byly propojené s možností zasídlení firem, není možné dosáhnout požadovaných výsledků projektu. Součástí objektu bude prezentační centrum Ústeckého kraje.

Výzkumné centrum pro robotiku a testování (VCRT) přinese přístrojové vybavení pro testování a měření a pilotní technologie pro výrobní firmy. Zaměří se na technologická odvětví s možným využitím mj. ve zdravotnictví. VCRT je z pohledu firem také službou, proto je úzce propojené s Pilířem 2.

Průřezovou nezbytnou aktivitou ve fázi realizace je řízení projektu.

Se zahájením projektu začne transformační centrum nejdříve dodávat do cílového území Ústeckého kraje služby ve výše uvedených oblastech (tzv. „pilířích“) a až následně, ke konci realizace projektu, budou tyto služby fyzicky sloučeny a zastřešeny v nově revitalizovaném objektu.

Rekonstrukcí objektu dojde ke kompletní revitalizaci původního školního pavilonového objektu a uzpůsobení pro potřeby výše popsaných pilířů transformačních aktivit.

Partneři projektu:

Ústecký kraj bude projekt realizovat prostřednictvím "svých" organizací, které budou formálně partnery projektu:

- pilíř 1 (datové služby) bude zajišťovat Datové centrum Ústeckého kraje, příspěvková organizace Ústeckého kraje;
- pilíře 2 a 5 (podporu podnikání a testovací centrum) bude zajišťovat Inovační centrum Ústeckého kraje, zapsaný spolek, kde je Ústecký kraj jedním ze tří zřizovatelů;
- pilíř 3 (energetické služby) bude zajišťovat Krajská energetická agentura Ústeckého kraje, nově zřizovaná příspěvková organizace Ústeckého kraje;
- pilíř 4 (služby pro revitalizaci a resocializaci krajiny) bude zajišťovat Regionální rozvojová agentura, a.s., kde bude Ústecký kraj jediným akcionářem.

Využití již existujících organizací namísto vytvoření nového subjektu má několik výhod:

- využití stávajících expertů;
- znalost prostředí, navázané kontakty s cílovými skupinami projektu;
- návaznost na dřívější aktivity;
- možnost bezprostředního zahájení poskytování služeb;
- úspora provozních výdajů díky využití existujícího administrativního a organizačního zázemí.

Jednotlivé organizace budou mít roli projektových partnerů, budou tedy spolupříjemci dotace a na základě partnerských smluv budou získávat příspěvek odpovídající výši schválených uznatelných výdajů. Zároveň budou dle pokynů nositele projektu provádět vykazování činnosti a finančního příspěvku dle pravidel dotačního programu; partnerské smlouvy budou řešit práva a povinnosti, úkoly a odpovědnosti při realizaci projektu. Předpokládá se uzavření dvoustranných partnerských smluv (tzn. zvláště mezi nositelem projektu a každým z partnerů projektu).

Ve všech partnerských organizacích budou výše uvedené pilíře tvořit jen část jejich činnosti a povedou oddělené účetnictví projektu.

Zbývá rozhodnout o formálním zastřešení provozu revitalizovaného objektu („transformátor“).

Současný stav přípravy

- I. Vytvoření projektového záměru - 2021:
  - Vytvoření přípravného projektové týmu
  - Příprava zjednodušené studie proveditelnosti pro výzvu k předkládání potenciálních strategických projektů v rámci OPST
  - Schválení projektu Ústeckým krajem
  - Upřesnění náplně projektu – služeb
  - Zpracování logického rámce projektu

- II. Aktuální stav přípravy projektového záměru

Příprava projektu zatím probíhá podle plánu v původním rozsahu i rozpočtu. Ve vztahu k přípravě žádosti:

- Zpracováno geodetické zaměření (areál bývalé SŠ ul. Stará 2702/100, Ústí nad Labem).
- Zpracován stavebně technický průzkum objektu.
- Odbor PIT ve spolupráce s odborem investic zajistil organizaci výběrového řízení na Zajištění odborné přípravy, administrace a organizace architektonické soutěže o návrh

- Transformačního centra. Vyhlášení soutěže předpokládáme v červnu 2022. Přípravný projektový tým připravuje podklad pro zadání parametrů objektu.
- V lednu byla podána žádost do výzvy SFŽP (OP ST PP-1/2021-8.1) určené na podporu předprojektové přípravy strategických projektů. Dotace bude použita na krytí (větší části) nákladů na administraci architektonické soutěže o návrh Transformačního centra.
  - Bylo zadáno zpracování dopravní studie, která řeší kapacitu parkovacích míst a obslužnost plánovaného areálu Transformačního centra. Studii zpracovalo ČVUT, fakulta dopravní. Výstup dopravní studie bude součástí zadávacích (soutěžních) podmínek architektonické soutěže.
  - Začátkem června 2022 je dokončována studie proveditelnosti, probíhá aktualizace matice logického rámce (LOGFRAME) projektu, upřesňován rozpočet projektu. Souběžně s přípravou studie proveditelnosti přípravný projektový tým rozpracovává náplň činnosti jednotlivých pilířů služeb Transformačního centra a požadavky na podobu objektu centra (investiční část projektu).
  - Probíhají konzultace k požadavkům na posouzení vlivu stavby na životní prostředí (EIA).

Harmonogram

Harmonogram projektu respektuje nejzazší datum konce způsobilosti výdajů v tomto programovacím období Evropské Unie (EU) – 31. 12. 2027:

1. Příprava žádosti o dotaci
  - 1.1. Dopracování studie proveditelnosti (včetně aktualizace LOGFRAME) – červen 2022
  - 1.2. Předložení definitivní verze projektu – podkladu pro žádost Radě kraje – srpen 2022
  - 1.3. Podání žádosti o dotaci – září 2022 (může se posunout dle času a podmínek výzvy)
2. Realizace projektu
  - 2.1. Zahájení poskytování služeb v rámci projektu – leden 2023
  - 2.2. Dokončení revitalizace objektu „Transformátoru“ – prosinec 2026
  - 2.3. Konec způsobilosti nákladů na poskytování služeb v rámci projektu – prosinec 2027
3. Období udržitelnosti projektu (kdy je nutné služby dále poskytovat)
  - 3.1. Předpokládaný konec období udržitelnosti projektu – prosinec 2032
Doba udržitelnosti projektů nebyla zatím v rámci OPST stanovena, ale předpokládá se 5 let. Po tuto dobu bude mít Ústecký kraj povinnost služby transformačního centra udržet a financovat.

Veřejná podpora

Vedle splnění požadavků Operačního programu Spravedlivé transformace je pro obhájení nejvyšší možné míry dotace ve výši 85% nutné obhájit soulad projektu s pravidly tzv. povolené veřejné podpory. Od počátku tento bod konzultujeme se Státním fondem životního prostředí a zatím jsme ve shodě. Ze zajištění maximální výše dotace vyplývají některé požadavky:

- Služby pilířů 1, 3 a 4:
  - v době realizace budou poskytovat své služby zdarma a pouze nekomerční sféře
  - v době udržitelnosti nepřesáhnou příjmy z činnosti pro komerční sféru 20% rozpočtu
- Služby pilířů 2 a 5 budou poskytovány v režimu tzv. Služeb obecného hospodářského zájmu
- Provoz revitalizovaného objektu – provoz objektu nesmí být ziskový (se započtením investice)

Rozpočet projektu (v Kč)

V současné době probíhají práce na dokončení studie proveditelnosti, aktualizace rozpočtů a matice logických rámců, zde je uveden pracovní rozpočet projektu.

Návrh projektu dodržuje původní rozpočet uvedený v předběžné studii proveditelnosti. Vzhledem k současnému ekonomickému vývoji vnímáme jako významné riziko pro realizaci projektu v rostoucí inflaci.

	Investiční náklady (včetně drobného investičního majetku)	Provozní náklady (osobní náklady – mzdy, externí subdodávky, provozní režie, marketing)	Celkem za pilíř
Datové centrum	8 123 000	34 279 759	42 402 759
Podnikání POPI (včetně VCRT)	51 267 500	162 253 376	213 520 876
Energetika	559 000	86 204 692	86 763 692
Komplexní revitalizace území	304 000	64 107 410	64 411 410
Transformační centrum (revitalizovaný objekt)	435 300 000	67 300 000 ¹	502 600 000
Řízení projektu	129 000	40 026 432	40 155 432
Suma	495 682 500	454 171 669	949 854 169

Celkový náklad projektu	949 854 169 Kč
Dotace EU	807 376 044 Kč
Spoluúčást kraje 2023 -2027	142 478 125 Kč

Požadavky na financování ze strany kraje

Z dotace budou spolufinancovány jak investiční náklady, včetně stavebních prací, kompletní projektové přípravy, technický a autorský dozor, tak financování měkkých aktivit pilířů, především jejich provozních a osobních nákladů.

Z pohledu Ústeckého kraje je zásadním finančním přínosem projektu dotace na revitalizaci chátrajícího objektu bývalé střední školy v majetku kraje ve výši 85% investičních nákladů s tím, že provozní náklady po revitalizaci budou minimální.

¹ projektová příprava je zde ve "provozních nákladech jako externí subdodávka", nicméně účetně by měla spadat do investice

U poskytovaných služeb je třeba vzít v úvahu, že řadu služeb kraj tak jako tak již financuje nebo o jejich financování již rozhodl, jmenovitě:

- pilíř 1 (datové služby) kraj již financuje a v budoucnu by jej financoval i bez projektu
- pilíř 2 (podpora podnikání) kraj již financuje a v budoucnu by jej financoval i bez projektu
- pilíř 3 (energetika) kraj již financuje a v budoucnu by jej financoval i bez projektu

Zde díky dotaci na činnost těchto pilířů kraj v pětiletém období realizace projektu významně ušetří vlastní zdroje s tím, že v pětiletém období udržitelnosti by náklady na činnost těchto pilířů hradil i bez projektu.

Jediné nové oblasti, které jsou pilíře 4 (revitalizace a resocializace krajiny po těžbě) a testovací centrum pro pokročilé technologie:

- U pilíře 4 by se však kraj touto problematikou v souvislosti s postupným ukončováním těžby uhlí (a to bez ohledu na možné prodloužení termínu pro ukončení těžby) stejně musel zabývat.
- Výzkumné centrum pro robotiku a testování pak představuje významný příspěvek k podpoře hospodářského rozvoje kraje

Získaná dotace navíc - i se zohledněním doby udržitelnosti - významně převažuje nad finanční účastí Ústeckého kraje. Přesné porovnání bude doplněno po aktualizaci rozpočtů a dokončení studie proveditelnosti.

K dořešení

- Na úrovni kraje je třeba (ve vztahu ke všem projektům, předkládaným do OPST) přemýšlet o zohlednění inflačních tlaků, např. formou plošného navýšení rozpočtů o min. 10% a následného promítnutí do alokace.
- Zajištění lidských zdrojů pro realizaci služeb
- V této chvíli ještě nejsou známy bližší podmínky výzvy a dotační podpory, např.:
  - Požadavky na cost/benefit analýzu
  - Požadavky na tvorbu rozpočtu: způsobilé kategorie nákladů, režijní náklady, aj.
  - Jak zohlednit riziko inflace
  - Dosud není stanovená doba udržitelnosti – pracujeme s 5 lety
  - Povinné indikátory
  - Uplatnění hlediska veřejné podpory
  - Podmínky úprav/změn projektů během realizace